

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5199/2543

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สรรพสิทธิประโยชน์

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 282, ป.พ.พ. มาตรา 1599,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 54

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 282 บัญญัติว่า "ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งใดกำหนดให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งภายในบังคับแห่งบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีย่อมมีอำนาจที่จะรวบรวมเงินเพื่อให้พอชำระตามคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยวิธียึดหรืออายัดและขายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษามาตามบทบัญญัติในลักษณะนี้ คือ (1) โดยวิธียึดและขายทอดตลาดสิ่งหามทรัพย์อันมีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ" หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทุกประเภททั้งสิ่งหามทรัพย์ที่มีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ เมื่อเจ้ามรดกซึ่งเป็นบิดาของจำเลยได้ถึงแก่กรรมลงโดยไม่ปรากฏว่ามีการทำพินัยกรรมไว้ ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตายอันเป็นกองมรดกย่อมตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมทันที ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 และมาตรา 1600 ดังนั้นจำเลยซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตาย จึงมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแม้จะยังไม่มียชื่อจำเลยเป็นของกรรมสิทธิ์ทางทะเบียนที่ดินก็ตาม โจทก์จึงมีสิทธินำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเพื่อบังคับตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลางได้

## คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 73,875 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยมิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินต่าง ๆ ของจำเลยภายในบ้านเลขที่ 52 หมู่ที่ 3 แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาวันที่ 23 มีนาคม 2542 โจทก์ยื่นคำแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้ยึดทรัพย์สินของจำเลยเพิ่มเติม โดยขอให้ยึดที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2318 พร้อมสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์มรดกของบิดาจำเลยซึ่งถึงแก่กรรมและตกเป็นมรดกแก่จำเลยในฐานะทายาทโดยธรรมคนหนึ่ง เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งว่า ที่ดินที่จะนำยึดไม่ใช่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่อาจดำเนินการให้ได้ ยกคำร้อง โจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลแรงงานกลางขอให้มีการสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี และมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์สินดังกล่าวของจำเลยเพิ่มเติมให้แก่โจทก์ ศาลแรงงานกลางมีคำสั่งว่า ทรัพย์สินที่โจทก์ขอยึดเป็นที่ดินมีชื่อของบุคคลอื่นเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตามคำร้องของโจทก์ จำเลยมีสิทธิได้รับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม จึงเป็นเพียงสิทธิที่จำเลยจะได้รับเท่านั้น ที่ดินดังกล่าวยังมิได้มีชื่อจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โจทก์จะขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดย่อมไม่สามารถกระทำได้ เพราะการยึดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 282 (1) ทรัพย์สินนั้นจะต้องเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา คำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ไม่ยึดที่ดินตามคำร้องของโจทก์ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ให้ยกคำร้องของโจทก์ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งศาลแรงงานกลาง

ศาลแรงงานกลางมีคำสั่งว่า อุทธรณ์ของโจทก์มิได้ยื่นภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันมีคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง จึงไม่รับ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับอุทธรณ์ของศาลแรงงานกลางต่อศาลฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งให้ยกคำสั่งของศาลแรงงานกลาง แล้วให้ศาลแรงงานกลางดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ศาลแรงงานกลางไต่สวนพยานโจทก์แล้วมีคำสั่งว่า อุทธรณ์ของโจทก์ได้ยื่นภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันมีคำสั่ง ให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 282 บัญญัติว่า "ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งใดกำหนดให้ชำระเงินจำนวนหนึ่ง ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติห้ามมาตราต่อไปนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีย่อมมีอำนาจที่จะรวบรวมเงินให้พอชำระตามคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยวิธียึดหรืออายัดและขายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาดำเนินการตามบทบัญญัติในลักษณะนี้ คือ (1) โดยวิธียึดและขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์อันมีรูปร่าง และอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ" หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทุกประเภททั้งสังหาริมทรัพย์ที่มีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ เมื่อเจ้ามรดกซึ่งเป็นบิดาของจำเลยได้ถึงแก่กรรมลง โดยไม่ปรากฏว่ามีการทำพินัยกรรมไว้ ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตายอันเป็นกองมรดกย่อมตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมทันที ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 และมาตรา 1600 ดังนั้นจำเลยซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายจึงมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2318 พร้อมสิ่งปลูกสร้างแม้จะยังไม่มีชื่อจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทางทะเบียนที่ดินก็ตาม โจทก์จึงมีสิทธินำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเพื่อบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีและศาลแรงงานกลางมีคำสั่งยกคำร้องของโจทก์นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2318 พร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป.

## องค์คณะ

รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ · สละ เทศรำพรรณ · จรัส พวงมณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5199/2543>